

LINDÅS KOMMUNE

FORSKRIFT TIL ORDENSREGLEMENT FOR GRUNNSKULEN I LINDÅS

Vedlegg:

Rettleiing og lovgrunnlag

RETTLEIING TIL FORSKRIFT OM ORDENSREGLEMENT FOR GRUNNSKULEN I LINDÅS

Kapittel 1 Om ordensreglement

Innleiing

Skulen er ein viktig plass for sosial danning og utvikling. Skulen skal vere eit fellesskap der elevar og vaksne med ulik bakgrunn, ulik alder og ulikt kjønn får gode høve til utvikling og læring. Skulen skal ha eit trygt og godt læringsmiljø og ein positiv skulekultur. I samarbeid med heimen skal skulen nå oppsette mål. For å skape eit trygt og godt læringsmiljø, er det avgjerande at skulen har tydelege reglar, og at reglane vert handheva konsekvent.

Alle skular skal ha eit ordensreglement. Ordensreglementet er ei forskrift, jf. opplæringslova §§ 2-9 og 3-8. Skuleeigar har plikt til å sørge for at det vert fastsett eit ordensreglement for den enkelte grunnskule i kommunen. Lovverket gjev rammer for innhald i reglar for både orden og åtferd, kva tiltak som kan settast i ved regelbrot og reglar for sakshandsaming av slike saker.

Lindås kommune har utarbeidd ei felles kommunal forskrift om ordensreglement. I tillegg skal kvar skule utarbeide sitt eige lokale ordensreglement. Sentralt regelverk og kommunal forskrift, skal vere utgangspunkt for skulen sitt eige ordensreglement.

Lovgrunnlag

Opplæringslova §§ 2-9

Opplæringslova kapittel 9a Elevane sitt skulemiljø

Forskrift til opplæringslova §§ 3-5 til 3-8 og 3-17 (elevvurdering)

Rundskriv 07-2005 frå UDIR "Om ordensreglement i grunnskoler og videregående skoler"

Føremål

Grunnskulen i Lindås skal ha eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring. Skulane skal vere prega av eit positivt og utviklande samarbeid mellom alle brukarar; elevar, foreldre og tilsette.

Det skal vere ein tydeleg samanheng mellom arbeidet med skulen sitt læringsmiljø, ordensreglementet og den enkelte elev si sosiale utvikling.

Skulen sitt eige ordensreglement

Eit godt samarbeid mellom alle partar i skulemiljøet er avgjerande for utvikling av eit trygt læringsmiljø og utvikling av elevane sin sosiale kompetanse. Dette krev at partane vert involvert i arbeidet med utforming av skulen sitt eige ordensreglement. Forsking refererer til at dei skulane som lukkast i arbeidet, er dei som har arbeidet som ein del av eit langsiktig utviklingsarbeid eller der det å utvikla eit godt læringsmiljø går inn som ein naturleg del av skulen sitt daglege arbeid.

Skulen sine reglar bør vere positivt formulert og vise til ønska åtferd. Gjennom det vil den ønska åtferda få meir merksemd enn negativ åtferd. Det er og viktig at reglane er konkrete og tydelege. Det skal ikkje vere tvil om kva som vert forventa av elevane. Gjennom dette vil også læraren få eit godt grunnlag for vurdering av eleven si utvikling. Regelbrot må

handsamast konsekvent. Her må skulen etablera faste rutinar som alle er kjende med. Det må vera samanheng mellom regelbrotet og konsekvensen som bør koma så nær opp i tid som mogleg.

Alle rådsorgan på skulen må ta del i det lokale arbeidet med utvikling av reglane. Elevane må takast med på drøftingar i klassemøte og i elevråd. Gjennom grundig arbeid vil elevane få eit eigarforhold til reglane og i større grad følgja dei og akseptere konsekvensane ved regelbrot.

Foreldre må også aktivt trekkast inn i prosessen. Skulen må drøfta kva som er sentralt i barn og unge si sosiale utvikling i foreldreutval (FAU), på foreldremøte, i foreldresamtalar og i skulemiljøutval slik at ein i størst mogleg grad kan einast om kva som er viktig i oppdraginga både i heimen og på skulen.

Skulen sitt samarbeidsutval gjer endeleg vedtak om skulen sitt eige ordensreglement.

Skulen sitt eige ordensreglement skal gjerast kjend for elevar, foreldre/føresette og tilsette kvart år ved skulestart.

Kapittel 2 Om skulemiljøutval

Opplæringslova § 9a-3 pålegg skulen å drive *”aktivt og systematisk arbeid for å fremme eit godt psykososialt miljø, der den enkelte eleven kan oppleve tryggleik og sosial tilhørighet.”*

Ved kvar grunnskule skal det vera eit skulemiljøutval. I skulemiljøutvalet skal elevane, foreldrerådet, dei tilsette, skuleleiinga og kommunen vera representerte. Skulemiljøutvalet har rett til å uttale seg i alle saker som gjeld skulemiljøet.

Materiell frå Utdanningsdirektoratet:

Brosjyre: http://www.udir.no/upload/Brosjyrer/Elevane_sitt_skulemiljo_nynorsk.pdf

Rettleiar: <http://www.udir.no/Veiledere/Veileder-for-skulemiljoutvalg/>

Kapittel 3 Om vurdering i orden og åtfærd

Grunnlaget for vurdering i orden og i åtfærd er knytt til i kva grad eleven opptre i tråd med ordensreglementet til skulen jf. forskrift til opplæringslova §3-5.

Elevane si utvikling skal vurderast kvart halvår. På lik linje med vurdering i fag vil vurderingskultur og praksis knytt til orden og åtfærd, ha mykje å seia for elevane si utvikling.

Erfaringar frå Noreg og andre land viser at elevar lærer best når dei:

- forstår kva dei skal læra, og kva det blir venta av dei
- får tilbakemeldingar som fortel dei om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen
- får råd om korleis dei kan gjera det betre
- er involverte i sitt eige læringsarbeid, mellom anna ved å vurdere si eiga utvikling

Dette gjev føringar for korleis skulen arbeider med og nyttar ordensreglementet.

Elevvurdering i fag er ein viktig del av utviklingsarbeidet på skulane i Lindås. Arbeidet med vurdering av orden og åtfærd må gå inn som ein heilskapleg del av dette arbeidet på skulane.

I vurderinga i orden og i åtfærd skal det takast omsyn til føresetnadene eleven har. Til vanleg skal det ikkje leggast avgjerande vekt på enkelthendingar; unnataket er dersom enkelthendinga er særleg klanderverdig eller grov. Fråvær kan føra til nedsett karakter i anten orden eller i åtfærd.

Frå 8. trinn skal vurdering i orden og i åtfærd gjevast med karakterar. Karakteren i orden og åtfærd skal som hovudprinsipp setjast ned ved gjentekne brot på ein eller fleire reglar i felles ordensreglement, eller den einskilde skulen sitt ordensreglement. Karakteren kan også setjast ned ved spesielt grove brot på reglementet sjølv om det er snakk om ei einskildhending. Eleven og dei føresette skal varslast etter reglane i forskrifta §3.7.

Kapittel 4 Om reglar og sanksjonar

Mobbing og vald

Krenkjande åtfærd som mellom anna mobbing, diskriminering, vald, eller truslar om vald, skal ikkje akseptast i skulen i Lindås.

Den einskilde skulen skal ha ein handlingsplan mot mobbing. Handlingsplanen skal vere ein del av skulen sin totale plan for arbeid med utvikling av eit trygt skulemiljø for alle. Planen skal vedtakast av skulen sitt skulemiljøutval.

Hærverk

Skulen skal reagere dersom elevar øydelegg noko som andre elevar eller tilsette eig. Ved hærverk vil eleven og/eller føresette kunne bli haldne erstatningsansvarlege etter erstatningsrettslege reglar. Foreldra kan bli erstatningsansvarlege for skade som er valda forsetteleg eller aktaust av barnet deira med inntil 5.000,- for kvar einskild skade som er valda jf. skadeerstatningslova § 1-2. Det same gjeld om skulebøker / skuleutstyr går tapt eller vert øydelagde på noko vis.

Ugyldig fråvær

Elevane har plikt til å møte presis til undervisninga og plikt til å delta aktivt i undervisninga i slik den til einkvar tid er. Dersom eleven er ulovleg borte frå skulen eller kjem for seint fleire gonger, skal skulen kontakte føresette for å få klarlagt årsaka til fråværet eller til at eleven kjem for seint. Dei tiltaka som vert sett i verk må sjåast i samanheng med årsaka og eventuelt kor ofte eleven kjem for seint. Ugyldig fråvær er brot på ordensreglementet og skal leggast vekt på når ordenskarakteren vert fastsett.

Permisjonar

Barn og unge har rett og plikt til grunnskuleopplæring. Når det er forsvarleg, kan rektor etter søknad gi den einskilde eleven permisjon i inntil to veker (søknadsskjema ligg føre). Fråvære ut over dette er å sjå på som at eleven er skriven ut av skulen. Eleven sine føresette må legitimere at barnet får tilsvarende undervisning i annan skule eller ved heimeundervisning. Dersom dette ikkje skjer, skal skulen følgje opp saka. Den einskilde skulen fastset i sitt eige ordensreglement korleis fråvær skal legitimerast.

Politimelding og straffbare tilhøve

Dersom det ligg føre mistanke om straffbare tilhøve, kan rektor be om hjelp frå politiet. Eleven sine føresette skal, dersom det er mogleg, varslast munnleg samstundes som politiet vert bede om hjelp. Føresette skal varslast skriftleg om at skulen har søkt hjelp frå politiet. Skade på skulen sin eigedom kan verta meld til politiet. Rektor kan straks melda frå om forholdet til politiet, men formell politimelding vert å levera av kommunen etter kommunen sitt delegasjonsreglement. Straffbare tilhøve mot person vert som hovudregel å melda av den som er utsett for forholdet – den fornærma.

Undersøking

Ved skjellig grunn til mistanke om at det ligg føre brot på reglar knytt til ulovlege/farlege gjenstandar eller rusmiddel og tobakk, kan skulen si leiing undersøkje i garderobeskap og bokskap som elevane disponerer. Skulen si leiing kan be eleven sine føresette om løyve til å kontrollera lommer i klede, sekker eller baggar. Dersom det er mogleg skal elevane sine føresette ha høve til å vere tilstades ved ein eventuell kontroll.

Naudverje

Når det i heilt særskilde akutte situasjonar er fare for at ein elev kan skade seg sjølv eller andre, vil det vere nødvendig å stanse eleven, eventuelt skilje eleven frå resten av gruppa og plassere eleven i eit eige rom for ein kortare periode. Eleven skal da ha tilsyn av minst ein vaksen. Når et slikt tiltak blir sett i verk, skal ein straks melde frå til rektor og til foreldra. Rektor må føra opplysningane om slike tiltak og om årsaka til dei i elevmappa.

LOVGRUNNLAG

1. Lov av 17.juli 1998 om grunnskulen og vidaregåande opplæring (opplæringslova)

Kapittel 2. Grunnskolen

§ 2-9. Ordensreglement og liknande

Kommunen skal gi forskrifter om ordensreglement for den enkelte grunnskolen. Reglementet skal gi reglar om rettane og pliktene til elevane så langt dei ikkje er fastsette i lov eller på annan måte. Reglementet skal innehalde reglar om åtferd, reglar om kva tiltak som skal kunne brukast mot elevar som bryt reglementet og reglar om framgangsmåten når slike saker skal behandlast.

Ordensreglementet skal gjerast kjent for elevane og foreldra.

Fysisk refsing eller anna krenkjande behandling må ikkje nyttast.

Før det blir teke avgjerd om refsing, blant anna om bortvising, skal eleven ha høve til å forklare seg munnleg for den som skal ta avgjerda.

§ 2-10. Bortvising

Rektor sjølv vedtek bortvising etter å ha rådført seg med lærarane til eleven. Før det blir gjort vedtak, skal ein ha vurdert å bruke andre hjelpe- eller refsingstiltak. Foreldra til elevar på årstrinna 1-7 skal varslast før det blir sett i verk bortvising for resten av dagen.

Kapittel 9a. Elevane sitt skulemiljø

§ 9a-1. Generelle krav

Alle elevar i grunnskolar og vidaregåande skolar har rett til eit godt fysisk og psykososialt miljø som fremjar helse, trivsel og læring.

2. Forskrift til opplæringslova

§ 3-5. Grunnlaget for vurdering i orden og i åtferd

Grunnlaget for vurdering i orden og i åtferd er knytt til i kva grad eleven opptrer i tråd med ordensreglementet til skolen.

Ordensreglement grunnskulen i Lindås – rettleiing og lovgrunnlag

Grunnlaget for vurdering i orden er knytt til om eleven er førebudd til opplæringa, og korleis arbeidsvanane og arbeidsinnsatsen til eleven er. Det inneber mellom anna om eleven er punktleg, følgjer opp arbeid som skal gjerast, og har med nødvendig læremiddel og utstyr.

Grunnlaget for vurdering i åtferd er knytt til korleis eleven oppfører seg overfor medelevar, lærarar og andre tilsette i og utanfor opplæringa. Det inneber mellom anna om eleven viser omsyn og respekt for andre.

Vurderinga av orden og åtferd skal haldast åtskild frå vurderinga av eleven sin kompetanse i fag.

I vurderinga i orden og i åtferd skal det takast omsyn til føresetnadene eleven har. Til vanleg skal det ikkje leggjast avgjerande vekt på enkelthendingar; unntaket er dersom enkelthendinga er særleg klanderverdig eller grov. Fråvær kan føre til nedsett karakter i anten orden eller i åtferd.

§ 3-6. Karakterar i orden og i åtferd

I grunnskolen skal det til og med 7. årstrinnet berre givast vurdering utan karakter i orden og i åtferd.

Frå 8. årstrinnet og i vidaregåande opplæring skal vurdering i orden og i åtferd givast med karakterar. I orden og i åtferd skal då desse karakterane nyttast:

- a) God (G): vanleg god orden og vanleg god åtferd
- b) Nokså god (NG): klare avvik frå vanleg orden og frå vanleg åtferd
- c) Lite god (LG): i ekstraordinære tilfelle ved store avvik frå vanleg orden og frå vanleg åtferd.

§ 3-7. Varsling

Eleven og foreldra skal varslast skriftleg dersom det er tvil om eleven kan få halvårsvurdering med karakter eller standpunkt-karakter i eitt eller fleire fag fordi det ikkje er grunnlag for fastsetjing av karakter.

Eleven og foreldra skal også varslast skriftleg dersom det er fare for at eleven i halvårsvurdering med karakter eller i standpunkt-karakter kan få karakteren nokså god (Ng) eller lite god (Lg) i orden eller i åtferd.

Varsalet skal givast utan ugrunna opphald. Varsalet skal gi eleven høve til å skaffe grunnlag for halvårsvurdering med karakter og standpunkt-karakter, eller gi eleven høve til å forbetre karakteren i orden eller åtferd.

Etter at eleven har fylt 18 år, skal foreldra ikkje varslast.

§ 3-8. Dialog om anna utvikling

Eleven, lærlingen og lærekandidaten har rett til jamleg dialog med kontaktlæraren eller instruktøren om sin utvikling i lys av opplæringslova § 1-1, generell del og prinsipp for opplæringa i læreplanverket.

§ 3-15. Halvårsvurdering i orden og i åtferd for elevar

Halvårsvurdering i orden og i åtferd er ein del av undervegs-vurderinga. Det skal givast halvårsvurdering utan karakter i orden og i åtferd i heile opplæringsløpet.

Frå 8. årstrinnet skal det givast halvårsvurdering også med karakter i orden og i åtferd. Halvårsvurdering med karakter skal fastsetjast midt i opplæringsperioden på 8., 9. og 10. årstrinnet og ved slutten av opplæringsåret så nær som etter 10. årstrinnet.

Kontaktlæraren skal gi halvårsvurdering i orden og i åtferd i samarbeid med dei andre lærarane til eleven.